

Załącznik nr 9 do Szczegółowego opisu osi priorytetowych RPO WD 2014-2020 z dn. 26 kwietnia 2022 r.

Zasady realizacji projektów grantowych w Działaniu 3.3 Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze mieszkaniowym, typ 3.3 e: Modernizacja systemów grzewczych i odnawialne źródła energii - projekty dotyczące zwalczania emisji kominowej

Projekt grantowy:

Projektem grantowym jest projekt, którego **beneficjent** udziela grantów na realizację zadań służących osiągnięciu celu tego projektu przez grantobiorców. **Beneficjent projektu jest grantodawcą**. Projekty grantowe wybierane są w wyniku konkursu ogłaszanego przez Instytucję Zarządzającą/Instytucję Pośredniczącą.

Grantobiorcą jest podmiot publiczny albo prywatny, inny niż beneficjent projektu grantowego, wybrany w drodze otwartego naboru ogłoszonego przez beneficjenta projektu grantowego w ramach realizacji projektu grantowego (ustawa wdrożeniowa, art. 35 i 36). **Beneficjent** (oraz jego jednostki organizacyjne i podległe) **nie może być grantobiorcą**. **Grantobiorca** nie może być ponadto podmiotem powiązany z **beneficjentem / grantodawcą** osobowo lub kapitałowo.

Przez powiązania kapitałowe lub osobowe rozumie się wzajemne powiązania między beneficjentem lub osobami upoważnionymi do zaciągania zobowiązań w imieniu beneficjenta lub osobami wykonującymi w imieniu beneficjenta czynności związane z przeprowadzeniem procedury wyboru grantobiorcy a grantobiorcą, polegające w szczególności na:

- a) uczestniczeniu w spółce jako wspólnik spółki cywilnej lub spółki osobowej,
- b) posiadaniu co najmniej 10% udziałów lub akcji,
- c) pełnieniu funkcji członka organu nadzorczego lub zarządzającego, prokurenta, pełnomocnika,
- d) pozostawaniu w związku małżeńskim, w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa drugiego stopnia lub powinowactwa drugiego stopnia w linii bocznej lub w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.

Projektem grantowym nie jest projekt, w którym rola Beneficjenta projektu miałaby się sprowadzać wyłącznie do przekazania środków w dół, do grantobiorców.

Niezbędny jest aktywny udział beneficjenta (grantodawcy) w projekcie, wykraczający daleko poza funkcję przekazującą „środki w dół” (np. koordynacja projektu, wybór grantobiorców, promocja projektu, kontrola realizacji projektów przez grantobiorców po zakończeniu projektu i w okresie trwałości) – zostanie to uwzględnione w kryteriach wyboru projektów.

Projekt grantowy powinien być realizowany w sytuacji, gdy ostateczny odbiorca nie może być beneficjentem projektu (nie został wskazany w RPO/SzOOP/Regulaminie konkursu jako potencjalny beneficjent), np. osoby fizyczne. Wsparcie dla nich może zostać przekazane jedynie w formie grantu przez beneficjenta- grantodawcę z katalogu beneficjentów (wskazanego w RPO/SzOOP/Regulaminie konkursu). Nie oznacza to jednak, że grantobiorcą nie może być podmiot z katalogu beneficjentów (wskazanego w RPO/SzOOP/Regulaminie konkursu), o ile nie będzie jednocześnie grantodawcą, co oznacza, że np. wspólnota mieszkaniowa może być potencjalnie zarówno grantobiorcą, jak i grantodawcą (lecz tylko w jednej z tych ról w jednym projekcie).

Grant - środki finansowe programu operacyjnego, które beneficjent projektu grantowego powierzył grantobiorcy na realizację określonych zadań.

Kwalifikowalność wydatków dla projektów współfinansowanych ze środków krajowych i unijnych w ramach RPO WD 2014-2020 określają przepisy unijne oraz krajowe, w tym w szczególności:

- Rozporządzenie ogólne¹
- Ustawa wdrożeniowa²
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020;
- załącznik nr 7 do SZOOP *Zasady kwalifikowalności wydatków EFRR*.

Wydatki/koszty poniesione w ramach projektu muszą być udokumentowane za pomocą umów z wykonawcą, faktur, protokołów odbioru, innych dokumentów księgowych o równoważnej wartości dowodowej. Dokumenty powinny poświadczać, że wydatki zostały dokonane w sposób oszczędny, tzn. niezawyżony w stosunku do średnich cen i stawek rynkowych i spełniający wymogi uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

Zarówno grantodawca (beneficjent) jak i grantobiorca zobowiązani są wnieść wkład własny oraz sfinansować ze środków własnych wydatki niekwalifikowalne.

Zgodnie z art. 37 ust. 3 Ustawy wdrożeniowej nie może zostać wybrany do dofinansowania projekt grantowy, który został fizycznie ukończony lub w pełni zrealizowany przed złożeniem wniosku o dofinansowanie, niezależnie od tego czy wszystkie powiązane płatności zostały dokonane przez grantodawcę i grantobiorców.

Projekt grantowy może dzielić się na część grantową i pozagrantową. Co najmniej 85% dofinansowania z RPO musi być przeznaczone na granty (przez grant należy rozumieć tylko środki z RPO, zgodnie z definicją grantu), pozostała część dofinansowania, tj. maksymalnie 15% może być przeznaczona na koszty zarządzania w tym promocję.

Poziom dofinansowania ze środków RPO projektu grantowego wynosi maksymalnie 85% wartości wydatków kwalifikowalnych. W ramach części grantowej projektu wkład własny wnioskodawcy może pochodzić ze środków własnych grantobiorcy lub innych prywatnych lub publicznych źródeł finansowania, jak np. dotacja z budżetu JST lub wkład finansowy z innego źródła prywatnego. W ramach wkładu własnego w części grantowej projektu mogą być środki grantodawcy. W ramach części pozagrantowej projektu wkład własny wnioskodawcy może pochodzić z w/w źródeł z wyłączeniem środków pochodzących od grantobiorców. Oznacza to, że grantodawca nie może pobierać opłat na pokrycie kosztów zarządzania, promocji od grantobiorców za udzielanie grantów.

Przykład montażu finansowego najprostszego projektu grantowego (bez udziału dodatkowych środków np. wkładu własnego grantodawcy w części grantowej projektu) określa następujący schemat:

Wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie – 1 176 471 PLN (100%)

Wartość dofinansowania z RPO (całego projektu grantowego) – 1 000 000 PLN (85%)

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006

² Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2018 r. poz. 1431 z późn. zm.)

Wkład własny grantodawcy i grantobiorców (całego projektu grantowego) – 176 471 PLN (15%)
Wartość wydatków kwalifikowalnych na część grantową projektu – 1 000 000 PLN
Wartość wydatków kwalifikowalnych na część pozagruntową projektu – 176 471 PLN
Udział dofinansowania RPO w części przeznaczonej na część grantową – 850 000 PLN
Udział dofinansowania RPO w części przeznaczonej na część pozagruntową – (koszty związane z zarządzaniem projektem w tym promocja) – 150 000 PLN, Wkład własny grantodawcy do części pozagruntowej – 26 471 PLN Wkład własny grantodawców do części grantowej – 150 000 PLN.

W części grantowej projektu wydatki mogą zostać przeznaczone na sfinansowanie wymiany źródła ciepła koszty przyłącza do sieci ciepłowniczej lub gazowej (o ile stanowi koszt uczestnika projektu) ew. zmiany w instalacji grzewczej i/lub pozyskiwania ciepłej wody użytkowej, ew. inwestycje w OZE. np. instalacje do produkcji energii elektrycznej z OZE. Kosztem kwalifikowalnym może być również audyt energetyczny oraz koszty niezbędnej dokumentacji (pozwoleń, projektów itp.). W regulaminie konkursu może zostać wskazany limit kwotowy na uczestnika projektu. Szczegółowe zasady kwalifikowalności określają właściwe wytyczne oraz SzOOP (w szczególności załącznik nr 7 *Zasady kwalifikowalności wydatków EFRR*).

W części pozagruntowej projektu wydatki mogą zostać przeznaczone na tzw. koszty zarządzania projektem, tj. koszty osobowe, koszty niezbędnej dokumentacji dla projektu (np. studium wykonalności), koszty informacji i promocji oraz koszty audytów, jeśli nie zostaną sfinansowane ze środków grantobiorcy.

Projekt grantowy podlegał będzie ocenie pod kątem spełnienia kryteriów wyboru formalnych i merytorycznych, jak również kryteriów specyficznych obligatoryjnych dla projektów grantowych. W związku z powyższym projekt grantowy powinien być realizowany w oparciu o poniższe założenia:

Publiczne ogłoszenie potencjalnego grantodawcy o przystąpieniu do realizacji projektu grantowego, o zasięgu odpowiadającym obszarowi realizacji projektu, zawierające min.:

- cel i przedmiot projektu zgodny z SZOOP RPO WD 2014-2020 (w tym zakres rzeczowy i przewidywane rezultaty realizacji projektu), uwzględniający cel typu projektu w ramach działania 3.3;
- katalog grantobiorców uwzględniający zasadę posiadania prawa do dysponowania nieruchomością na cele realizacji projektu w odniesieniu do nieruchomości na której/których realizowany będzie grant (w rozumieniu art. 3 pkt 11 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. 2013 poz.1409 z późn. zm.), z uwzględnieniem zasady zachowania trwałości projektu grantowego wynikającej z art. 71 Rozporządzenia nr 1303/2013;
- kryteria wyboru grantobiorców uwzględniające warunki zawarte w obligatoryjnych specyficznych merytorycznych kryteriach wyboru projektów grantowych;
- informację, że grantobiorca zobowiązany będzie przed podpisaniem umowy grantowej do złożenia oświadczenia o braku podwójnego dofinansowania tego samego zakresu inwestycji;
- informację, że wymiana źródła ciepła może wiązać się ze wzrostem kosztów ogrzewania i grantodawca może wymagać od grantobiorców oświadczeń o zgodzie na ich ponoszenie;
- wydatki grantobiorcy, które będą uznawane za kwalifikowalne (w ramach umowy o powierzenie grantu);
- formę, termin oraz miejsce składania zgłoszeń / wniosków o udzielenie grantu przez potencjalnych grantobiorców;
- okres realizacji umowy o powierzenie realizacji grantu przez grantobiorcę, z uwzględnieniem wyznaczonego terminu złożenia ostatecznego wniosku o płatność przez grantodawcę.

Udzielanie zamówień

Grantodawca obowiązany jest do stosowania przepisów dot. zasady konkurencyjności i/lub zasad regulujących udzielanie zamówień publicznych.

Grantobiorca zobowiązany jest do wykazania, iż dokonane wydatki kwalifikowane zostały przez niego poniesione w sposób oszczędny, tzn. niezawyżony w stosunku do średnich cen i stawek rynkowych i spełniający wymogi uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

Pomoc publiczna

Pomoc publiczna co do zasady nie powinna wystąpić w projekcie na poziomie grantodawcy. Pomoc publiczna (pomoc de minimis) może ew. wystąpić na poziomie grantobiorcy w przypadku gdy będzie on prowadził działalność gospodarczą. Na grantodawcy ciążyć będą w takim przypadku obowiązki związane z udzielaniem pomocy publicznej grantobiorcom. W przypadku pomocy publicznej de minimis limit kwotowy pomocy de minimis (200 000 €) stosuje się do każdego z grantobiorców. Kwota dofinansowania dla grantobiorcy **musi być mniejsza** niż 200 000 €. Ponadto, jeśli dofinansowanie dla grantobiorcy w formie pomocy publicznej/pomocy de minimis przekroczy kwotę 200 000 € podmiot ten nie mógłby być grantobiorcą (nie mógłby uczestniczyć w projekcie grantowym).

Szczegółowe zasady realizacji projektów grantowych określone zostaną w regulaminie konkursu.